

REPOROD

www.sindikata-preporod.hr

**Riječ
predsjednika**

Blizu, a daleko

Prošlo je 90 dana a još nema ništa od *zorovske* promjene kojom se predviđa ugovaranje materijalnih prava u različitim iznosu za članove i nečlanove. I dok se s početkom pregovora ozbiljno kasni, isto se ne bi moglo reći za osporavatelje ovog rješenja jer su oni, netom nakon stupanja na snagu izmjena ZOR-a, na Ustavni sud predali svoje zahtjeve za propitivanje ustavnosti spornih odredbi. Odgovornost za kašnjenje ovaj je puta isključivo na strani Vlade. Sindikatima, koji su još u siječnju zatražili početak pregovora, prebaciti se može jedino da nisu pokušali pritiskom pregovore isposlovati ranije.

Vladi otezanje odgovara iz više razloga. Što se kasnije članstvo sindikata koji su pregovarali o kolektivnom ugovoru dovede u povoljniji položaj u odnosu na ostale, bilo da se radi o nečlanovima ili članovima nereprezentativnih sindikata, veće su šanse da stigne sudski pravorijek i da se, ako u njemu dođe do osporavanja zakonitosti, izbjegne izvršavanje preuzete obveze. Novca za ovu namjenu ionako nema u proračunu. Štoviše, nitko još i ne zna o kolikom se točno iznosu radi. Ukoliko će se raditi o novom pravu koje bi se odnosilo na sve radnike, uz pretpostavku da članovima reprezentativnih sindikata pravo bude isplaćeno u povećanom iznosu, ukupan bi se trošak za državu mogao kretati i do 40 milijuna eura.

Dvije će se strane morati usuglasiti oko visine iznosa, odnosno oko toga koliko će više novca biti isplaćeno članovima sindikata koji su pregovarali o kolektivnom ugovoru. Nakon što i ovo pitanje bude riješeno, neće se lako doći ni do rješenja o dokazivanju članstva u sindikatu, a to je uvjet za ostvarivanje prava. Kako rješavanje svakog od ovih problema zahtijeva vrijeme, važno je imati na umu da njegova kupovina odgovara isključivo vladajućima. Na sindikatima je, prvo, da Vladu što prije, ako ne ide drugačije, pritiskom natjeraju na pregovore, a potom i da u pregovore uđu s gotovim, prethodno usuglašenim rješenjima.

Vlada je sindikalnu korektnost već zlouporabila. Teško da će išta biti od ugovaranja ovogodišnje uskrsnice kojoj se, nakon najave, članstvo baš razveselilo. Ako ne upali s ugovaranjem novog prava, sindikati bi sve karte trebali staviti na regres. Božić je još daleko i do tada bi se mogao, ma koliko bio spor, pokrenuti i Ustavni sud. Pregovore treba voditi brzopotezno vodeći računa o tome da je *bolje vrabac u ruci nego golub na grani*. Umjesto da traže razliku u visini iznosa dvostruke godišnje članarine, sindikati trebaju *smanjiti doživljaj* i osigurati da članovi sada dobiju taman onoliko više koliko su izdvojili za članarinu. Izbjeći treba zamjenu jedne nepravde novom. Ovim bi se aspektom cijele priče, *sjaši Kurta da uzjaši Murta*, itekako mogli voditi ustavni suci pri donošenju ocjene o ustavnosti.

Ako se što prije krene s pregovorima, veći su izgledi da članovi dobiju ono što je pravedno. Nestrpljenje članstva je razumljivo. Osobito sada kada se nalazimo nadomak ispravljanju jedne dugotrajne nepravde. Ako sindikati i ne uspiju ugovoriti uskrsnicu, i njenu naknadnu isplatu, treba učiniti sve kako bi se iskoristilo prva prilika, tj. ugovaranje ovogodišnjeg regresa u većem iznosu. Godišnji su odmori dovoljno blizu da se ustavni suci ne stignu pokrenuti i dovoljno daleko da se sve stigne napraviti kako treba. Zato, prihvatimo se posla.

PREGOVORI O GRANSKIM UGOVORIMA

Napokon!

Ovih su dana, sa skoro godinu dana zakašnjenja, krenuli pregovori o granskim kolektivnim ugovorima u školstvu. U okviru pregovora za granske kolektivne ugovore zasad su održana 3 sastanka, 2 za osnovnoškolski i 1 za srednjoškolski kolektivni ugovor. Sastanci su poslužili za međusobno upoznavanje članica i članova pregovaračkih odbora. Razgovaralo se o načinu na koji će se pregovori voditi i dinamičiji održavanja pregovaračkih sastanaka.

Osnovno školstvo

Pregovori za osnovnoškolski kolektivni ugovor započeli su 29. ožujka. Iako su na sastanku sudjelovali dvoje državnih tajnika - Stipe Mamić i Iva Ivanković - te više visokih dužnosnika MZO-a, od samog je početka bilo jasno tko će od vladinih pregovarača imati glavnu riječ. Vođenje pregovora će biti prepušteno državnom tajniku Mamiću i, po svemu sudeći, ministar Radovan Fuchs bi se u njih mogao uključiti na samom kraju. Sindikati nisu dobili odgovor na pitanje, koje je predstavnicima Vlade postavila Sanja Šprem, predsjednica SHU-a, o iznosu novca koji je Vlada predvidjela za ispunjavanje sindikalnih zahtjeva. Sindikati su odmah istaknuli potrebu žurnog rješavanja problema plaćanja poslova vezanih za provođenje nacionalnih ispita. Zadržavanje svih postojećih prava, njihovo unaprjeđenje i ugovaranje novih prava - najvažnija su očekivanja sindikata od ovih pregovora, istaknuo je Željko Stipić, predsjednik Preporoda, te dodao kako je vrlo važno na moguću pojavu nastanka tehnoloških viškova, radi uvođenja Cjelodnevnih škole, kvalitetnije urediti pitanje otpremnina. Državni tajnik Mamić nije se negativno odredio prema plaćanju nacionalnih ispita. Pitanje otpremnina, također, prema njemu, može biti predmetom pregovora, ali pri tome treba pripaziti na moguću zlouporabu kojih je u prošlosti bilo. Dogovoreno je da će se pregovarati tako da se, članak po članak, krene od postojećeg kolektivnog ugovora.

Drugi je krug pregovora održan 4. travnja. Na ovom je sastanku Željko Stipić postojeći ugovor okvalificirao „okamenjenim“, jer on u svom pretežitom dijelu odražava prilike i probleme u školstvu prije više od dva desetljeća. Novi bi ugovor, prema Stipiću, morao regulirati pitanja kao što su podjela udžbenika, dopunski rad, rad na daljinu i rad s učenicima

u samoizolaciji, vrednovanje vođenja na učenička putovanja, npr. u Vukovar, održavanje nacionalnih ispita... Stipić je postavio i pitanje neuvažavanja mišljenja učitelja i radnika prilikom prijavljivanja škola na natječaj za sudjelovanje u eksperimentu Cjelodnevnih škola. Nitko neće u cjelodnevnoj školi ostati bez posla - odgovor je kojim je Mamić pokušao umiriti sindikaliste.

Među pitanjima koja je drugoj strani uputila Sanja Šprem treba izdvojiti kvalitetnije uređenje vrednovanja razredničkih poslova i strah od smanjenja plaća radi donošenja novog Zakona o plaćama u javnim službama. Nakon što su i Stipić i Šprem zajednički ustvrdili da se od novog ugovora očekuje da ispuni očekivanja svih u sustavu - od učitelja i stručnih suradnika do tajnika, računovođa, domara i spremačica - krenulo se postojeći ugovor „češljati“ od članka do članka. Prošlo se prvih 11 članaka. Sanja Šprem je u ime sindikata zatražila uvrštavanje nekih radnih mjesta, kao što su npr. njegovatelji i pomoćne kuharice; uvećanje plaće za rad nedjeljom 50 umjesto 35-posto i uvećanje plaće od 5 posto za obavljanje razredničkih poslova.

Srednje školstvo

Nada Lovrić, predsjednica Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske, zatražila je na početku prvog sastanka, koji je održan odmah nakon sastanka osnovnoškolskih pregovaračkih odbora, nekoliko podataka koji su važni za odvijanje pregovora. Među zatraženim podacima su: Broj radnika u sustavu prema životnoj dobi, broj radnika prema kriteriju pune i nepune norme te informaciju o broju radnika koji rade u više škola. Uz ove podatke zatražene su još informacije o izdvajanjima za plaće, o broju ravnatelja i voditelja kuhinje u učeničkim domovima koji djeluju u sastavu škole te o broju unaprijeđenih u zvanje mentora, savjetnika i višeg savjetnika. Lovrić se posebno osvrnula i na problem koeficijentata tajnika i voditelja računovodstva sa srednjom stručnom spremom. Dogovoreno je da se u pregovore krene tako da podloga bude postojeći ugovor i da se pregovara po postojećem redosljedu članaka. Stipe Mamić otklonio je mogućnost da koeficijenti budu predmetom pregovora. Također, državni je tajnik predložio da sastanci ne traju dulje od dva sata i da rasprave budu dobro pripremljene. U nastavku sastanka razgovaralo se o promjenama u srednjem obrazovanju, od potrebe povećanja broja gimnazijalaca do aktualnih problema uz primjenu novih kurikula u strukovnim školama.

Nikolina Modrić

APEL MINISTRU – UKINUT ĆE SE PRODUŽNA NASTAVA?

Učitelji traže vraćanje ispita pred komisijom: „Dosta je ovoga, prave nas budalama”

Ukinite to nakaradno rješenje – nastavnici poklanjaju dvojke da ne bi morali slati učenike na dopunski rad koji je u ovakvom obliku potpuno promašen!

Zajednički je to stav učitelja, nastavnika i školskih sindikata koji ponovno apeliraju na ministra znanosti i obrazovanja Radovana Fuchsa da pod hitno, i to već za ovu školsku godinu, izmijeni postojeće zakonsko rješenje vezano za model „produžne nastave” u osnovnim i srednjim školama u obliku dopunskog rada, koje je u primjeni od školske godine 2014./2015. godine, te vrati nekadašnji jesenski i ljetni popravni rok. Podsjetimo, dopunski je rad uveden u vrijeme tadašnjeg ministra znanosti i obrazovanja Vedrana Mornara u Vladi Zorana Milanovića i to na temelju izmjena Zakona o odgoju i obrazovanju, kojima je zamijenjen dotadašnji ljetni i jesenski popravni rok za učenike s dvije zaključene jedinice na kraju nastavne godine.

Prolazna ocjena

Prema aktualnom rješenju, isti nastavnik koji je učenika ‘rušio’ iz svog predmeta dužan je nakon završetka nastavne godine u lipnju za njega organizirati tzv. dopunski rad u trajanju od 10 do čak 25 dodatnih sati te ga nakon toga sam ispituje i odlučuje hoće li mu dati prolaznu ocjenu. Ako opet padne, šalje ga na popravni ispit koji se treba održati najkasnije do 25. kolovoza tekuće godine i u tom slučaju učenik odgovara pred ispitnim povjeren-

Učenik koji je cijelu godinu mogao imati jedinicu, na primjer iz matematike, i ista mu je zaključena na kraju nastavne godine sada bi u 10 do 25 sati dopunskog rada trebao svladati cjelogodišnje gradivo i dobiti prolaznu ocjenu i to od istog nastavnika koji mu je negativnu ocjenu i zaključio

stvom. Dakle, kada završi škola, učenik koji je cijelu godinu mogao imati jedinicu, na primjer iz matematike, i ista mu je zaključena na kraju nastavne godine sada bi u 10 do 25 sati dopunskog rada trebao svladati cjelogodišnje gradivo i dobiti prolaznu ocjenu i to od istog nastavnika koji mu je negativnu ocjenu i zaključio. To je stvorilo čitavu zbrku u školama, od toga da taj

rad negdje traje deset, a negdje 20 dodatnih sati ili više, učenici se nerijetko na takvoj „produžnoj” ne pojavljuju, kao što su uostalom ‘picavali’ cijelu godinu, a za što nema nikakvih sankcija. Predmetni nastavnik doslovno sam odlučuje o konačnoj ocjeni, a mnogi na koncu odustaju od slanja učenika na „produžnu” da bi se poštedjeli komplikacija koji cijeli taj proces nosi.

Prije takve „produžne nastave” za učenike sa zaključenim negativnim ocjenama bili su organizirani ljetni i po potrebi jesenski popravni rok, a učenici su na tim rokovima ispitivani pismeno i usmeno i to pred tročlanim povjerenstvom u kojemu bi bili predmetni nastavnik, sustručnjak učitelj/nastavnik iz istog ili sličnog predmeta te razrednik, preporuča Željko Stipić, čelnik školskog sindikata „Preporod”.

„Preporod” svake godine kontinuirano, otkad je uvedeno sadašnje štetno rješenje, upozorava prosvjetne vlasti na neodrživost dopunskog rada i potrebu povratka ljetnoga i jesenskoga popravnog roka. Ako je nešto degradiralo ocjenu i ocjenjivanje, onda je to postojeće rješenje. S jedne strane umjetno je smanjen broj negativnih ocjena jer nastavnici radije daju dvojke nego prolaze takvu improvizaciju, oni koji ipak pošalju učenika na takav dopunski rad ispada da sami sebe kažnjavaju, a učenicima koji se velikim dijelom i ne pojave na takvoj nastavi možete „staviti soli na rep” jer nikakvih kazni nema. U dopunskom radu ocjene se zaključuju mimo razreda i mimo povjerenstva, što može pobuditi sumnju čak i kada je ta ocjena u redu, što se nije smjelo dopustiti - nabraja Željko Stipić samo neke od ‘rupa’ u postojećoj produžnoj nastavi.

Iako iz Ministarstva znanosti i obrazovanja ministra Radovana

Fuchsa nisu isključili mogućnost da će se to rješenje mijenjati, ipak su skloniji promjene s tim u vezi učiniti tek u sklopu donošenja novoga Zakona o odgoju i obrazovanju. Međutim, izrada toga novog dokumenta još je u tijeku i nema naznaka kada će biti dovršena, što postavlja upitnik nad mogućnosti ukidanja dopunskog rada već na kraju ove školske godine. Međutim, Željko Stipić, ali i nastavnici okupljeni u nastavničke grupe, uvjereni su da se dopunski rad u ovakvom obliku može ukinuti žurno i bez čekanja novoga zakona.

Ostavština SDP-a

- Dopunski je rad ostavština SDP-ove vlade. Znamo da su taj ‘kamen smutnje’ u školama osudili odmah i iz HDZ-a, međutim, grijehom nečinjenja sve ove godine kao da su stali iza toga SDP-ova rješenja. Nije istina da se stvari ne mogu brzo izmijeniti. Prisjetimo se samo kako je prije tri godine, u svibnju 2020. godine, u vrijeme covid-krize, a na prijedlog tadašnje ministrice obrazovanja Blaženke Divjak, Vlada donijela Uredbu o izmjeni Zakona o odgoju i obrazovanju na temelju koje su učenici viših razreda i srednjoškolci mogli na produžnu nastavu i s četiri zaključene jedinice - podsjeća Stipić.

Nastavnička grupa „45 minuta” još prije dvije godine pokrenula je peticiju za ukidanjem dopunskog rada, koju je potpisalo oko tri tisuće nastavnika. Osnivačica grupe riječka profesorica Tamara Šoić odlučna je da takva „produžna” u sadašnjem obliku treba postati prošlost.

- Dopunski rad kako je sada organiziran nije ništa drugo nego iskorištavanje nastavnika i pravljenje budala od nas. Cijela Hrvatska zgraža se koliko odlikaša u školama imamo. Ali, ljudi su u školama odustali, ne da im se boriti s vjetrenjačama - rezignirana je Tamara Šoić, koja podsjeća da dopunski rad nastavnicima nije ni dodatno plaćen nego je kao obveza ‘utrpan’ u „ostale poslove”. Ona, kao i ostali njezini kolege, apelira na Ministarstvo da takvo rješenje hitno promijeni.

- Kako učenik u deset sati može svladati ono što nije cijelu godinu? Nema nastavnika koji ne bi podržao ukidanje dopunskog rada. Znatno prihvatljivije rješenje bio je ljetni i jesenski popravni rok – slaže se i profesor Josip Matković iz Zagreba, osnivač i administrator nastavničke grupe „Školska zbornica” u kojoj je okupljeno više od 23 tisuće nastavnika, učitelja i drugih djelatnika škola.

Marijana Cvrtila

Neodređen odgovor iz MZO-a

Iz Ministarstva znanosti i obrazovanja ministra Radovana Fuchsa poslali su neodređen (pisani) odgovor na naš upit, iz kojega nije moguće iščitati namjeravaju li već u ovoj školskoj godini udovoljiti zahtjevima nastavnika i ukinuti dopunski rad kako se sada provodi. Pitali smo ih i hoće li, umjesto toga, vratiti ljetni i jesenski popravni rok.

- Dopunski rad definiran je Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi člankom 75. stavak 1. To što navodite u upitu jedan je od prijedloga koji je predstavljen tijekom izrade novog Zakona o odgoju i obrazovanju koji je u izradi, te se o tom prijedlogu još raspravlja. Ali, u svakom slučaju konačno će rješenje biti ono koje je u najboljem interesu učenika – odgovorili su iz MZO-a u četvrtak. Na dodatni upit hoće li ikakvih izmjena u tom smislu biti već na kraju ove školske godine, odgovorili su:

- Poštovana, ne možemo prejudicirati dogovor radne skupine oko konačnog zakonskog rješenja.

Sve manje jedinica, sve više petica

Da se u našim školama zaključuje sve manje jedinica, pokazuju i podaci iz baze Školski e-Rudnik Ministarstva znanosti i obrazovanja (MZO). Već smo više puta pisali o tome kako je posljednjih godina enormno porastao broj odlikaša, na primjer, 2013./2014. školsku godinu s odličnim je uspjehom okončalo 39 posto učenika osnovnih i srednjih škola, da bi prošle 2021./2022. njihov broj skočio na gotovo polovinu svih učenika (48,11 posto). U istom je razdoblju broj superodlikaša, onih s 5.0, porastao sa 14,5 posto na 17,5 posto, a samo u osnovnim školama svaki četvrti učenik danas ima 5.0. Istovremeno, prepolovljen je broj učenika sa zaključenom negativnom ocjenom – 2013./2014. ionako mizernih 1,46 posto učenika osnovnih i srednjih škola (7362) kojima su bile zaključene jedinice pao je na lanjskih 0,76 posto (3444 učenika). U srednjim školama prije devet godina 3,19 posto (5633) đaka imalo je zaključene „kulje”, a prošle školske godine 1,6 posto srednjoškolaca (2283).

Piše
Ivan Plantić

Cjelodnevna škola - ili fetvom ili letvom

Sve sretno veze nalik su jedna drugoj; svaka nesretna, nesretna je na svoj način, a veza Ministarstva znanosti i hrvatskih učitelja nesretna je na jedan osobito nesretno način – i MZO i učitelji, baš poput konja i jahača, trebali bi kasati u istom smjeru, samo što jedni vječito jaše, a drugi vječito tegle. Nakon tri desetljeća nesretnog braka s evidentnim zlostavljačem sa Svetica, nakon najfrieškije eskapade zvane cjelodnevna nastava, krajnje je vrijeme da se redefinira taj toksični odnos i da se napokon shvati elementarno - izigravanje žrtve i samosažaljenje nije rješenje: MZO, kao i svaki zlostavljač, razumije samo jedan jezik. Prema tome, upravo tim jezikom treba im objasniti da su prešli granicu dobrog ukusa i da ovako dalje ne ide. Cjelodnevna nastava, i još više, način na koji se forsira - ili fetvom ili letvom - bez međusobne komunikacije, bez dogovora, na silu i preko koljena, nešto je na što se mora reagirati. Sukladno tome, ovim putem postavljam određena pitanja i iznosim vlastita zapažanja. Kažu da nema glupih pitanja nego samo glupih odgovora, ali odgovori resornog ministarstva teško mogu biti glupiji i besmisleniji nego inače.

Kako i zašto cjelodnevna nastava?

O ovom aspektu uglavnom se malo govori, iako stvar zahtjeva sveobuhvatan pristup. Očito je da se bez novca iz europskih fondova ne bi krenulo ovim promašenim putem, međutim, moj osobni dojam je da pri tome nije bilo prisile od strane Bruxellesa. Odnosno, da je Hrvatskoj bilo ponuđeno financiranje, ali i prepuštena odluka o izboru - da ili ne. Budući da je hrvatska država očito nesposobna sama pokrenuti širi proces škologradnje i modernizacije, vladajući su u tome vidjeli priliku da zgrabe europski novac, nadgrade i opreme škole, uberu pokoji politički bod, a cijena, uvođenje cjelodnevne nastave, činila im se prihvatljiva; na kraju krajeva, ionako je neće plaćati oni. Ako sam, međutim, u krivu, i ako je iz Bruxellesa došla direktiva da se u ovaj proces mora krenuti i finiširati ga do određenog datuma, onda vam mora biti bjelodano jasno ono što je očito - ne živimo u državi, već u koloniji, eventualno protektoratu. Kao što vidite, nisam ni sam siguran. Nagađam, ali kako i mogu znati kad je cijeli proces obavijen velom tajne i otajstveno misteriozan; da postoji normalna komunikacija, nedoumica ne bi bilo.

Tko je i kako donio odluku?

Ovaj dio naročito je suspektan i jasno pokazuje koliko MZO otvoreno pljuje u lice učiteljima. Naime, u sustavu obrazovanja radi otprilike 60 tisuća učitelja, imamo dva osnovnoš-

kolska sindikata, tri nastavničke grupe, imamo roditelje, zainteresiranu javnost, a odluke donosi jedna mala, zatvorena skupina sa Svetica?! Zar je samo meni nenormalno i neprihvatljivo da o financijski, kadrovski, infrastrukturno tako zahtjevnom projektu odlučuje nekolicina ljudi i pritom nikome ne polaže nikakve račune? Zašto se nije povelja šira javna rasprava? Zašto se nešto što iz temelja mijenja način života i rada učitelja, učenika i roditelja donosi *ad hoc* i preko koljena? Javna rasprava puštena je kad se već odlučilo da cjelodnevna ide i to je *modus operandi* Svetica koji se neprestano ponavlja, ona je pro forme, zato da se kaže da je bila, iako je odluka već donesena.

Za koga ide cjelodnevna nastava?

Očekivan odgovor na ovo pitanje bio bi - za učenike, uz suglasnost roditelja. Međutim, upravo zato je, valjda, prvo trebalo pitati jedne i druge što oni o tome misle i žele li cjelodnevnu nastavu, ako je već toliki problem pitati učitelje. Budući da to nije napravilo ministarstvo, napravio sam ja - na nastavnom satu pitao sam učenike, a na roditeljskom sastanku roditelje što misle o ovome? Rezultat - ravno nula učenika i nula roditelja izjasnilo se da žele cjelodnevnu nastavu. Istina, riječ je o veoma malom uzorku, ali pratim situaciju na državnom nivou i odgovorno tvrdim - veliki dio učenika i roditelja ne želi ovakvu cjelodnevnu nastavu. Ja kao roditelj apsolutno neću dopustiti da mi dijete čubi po školi do večernih sati, jer ga je majka rodila sebi i meni, a ne školi ili državi i imam svo pravo ovog svijeta kao roditelj reći NE! Ako nam je, dakle, veliki dio učenika i roditelja protiv, onda je najnormalnije pitanje - zašto? Za koga? Odmah ću vam i odgovoriti - za interes kapitala. Poslodavci će cijediti roditelje radnike još više nego do sad, a od učitelja se pritom očekuje da uskoče i čuvaju djecu, maltene od jutra do sutra. To da i učitelji imaju djecu i žele nekakav normalan obiteljski život očito je manje bitno.

Manjak informacija?

Cjelodnevna nastava uvjerljivo je najveći promašaj u povijesti hrvatske prosvjete. Shodno tome, valjda bi informacije o istoj trebale biti javno dostupne. Hoće li cjelodnevna biti obavezna za sve učenike? Što ako se roditelji ne slažu? Što s učenicima s teškoćama u razvoju, koji ne mogu biti cijeli dan u školi? Što s bolesnima ili alergičnima? Koliko se povećava satnica učitelja, a koliko iznos plaće? Kakva je sudbina glazbenih ili plesnih škola? Uopće, način komunikacije prosvjetnih vlasti je sramotan, a najbolji primjer je nebuloza ministra znanosti koji je 22. ožujka izjavio kako će cjelodnevna imati blagotvoran učinak

na obiteljski život?! Kakav obiteljski život, crni Radovane, kad će se ta obitelj vidjeti tek na kraju dana, uvečer, kad su svi umorni i iscrpljeni i jedva čekaju pet minuta za sebe?

Infrastrukturni i kadrovski uvjeti?

Još jedan upitan aspekt ove minusinteligentne reforme. Znaju li na vrhu koliko škola u Hrvatskoj nema temeljne infrastrukturne uvjete za izvođenje cjelodnevne? Samo u Dalmaciji broj škola koje imaju kuhinju i školski restoran zanemariv je, a pritom mnoge od njih nemaju ni prostora da se nadograde i prošire. Zar će mi zaista netko tvrditi kako će se do 2027., dakle u malo više od tri i pol godine, sondirati stanje na terenu, raspisati javni natječaj, namjestiti javni natječaj tako da nečiji rodo dobije posao, riješe žalbe na iste, krene s radovima, završe radovi, napišu svečani govori, prerežu vrpce? Da će sve to odraditi država koja u tri godine nije u stanju obnoviti jednu kuću na Banovini? Da će se naći dovoljno kuhara koji će, umjesto po restoranima i hotelima, doći raditi u školu za mizerne plaće? Već sad kronično fali učitelja i profesora STEM predmeta; zar itko iole ozbiljan drži kako će ih ovakve mjere nagnati u stampedo prema školama? Doći će do još većeg deficita nastavnog kadra jer nitko ne može toliko demotivirati kvalitetne učitelje kao nekvalitetni mediokriteti koji donose odluke, kao što pokazuje nedavni slučaj kolegice Mapilele. I sam volim profesuru i neskrtno držim kako sam nešto postigao u poslu kojim se bavim, ali prvom ću prilikom egzistenciju potražiti negdje drugdje, jer ovo zaista više nema veze sa zdravim razumom.

Obezvrijeđeni učitelji

Na ovo smo navikli, ali sad je stvarno dosta. Ako će itko iznijeti teret cjelodnevne nastave, ako i o kome ovisi njen uspjeh, ako itko treba odraditi posao na terenu, to su učitelji. E, ako je tako, a tako je, onda ćete pokazati poštovanje i tretirati te učitelje onako kako zaslužuju ili se, gospodo, spustite iz svojih kula bjelokosnih na Sveticama, iz NCVVO-a, agencija i ureda i sprovedite si svoje ideje sami. Preporod u svom Priopćenju od 23. ožujka postavlja temeljno pitanje - zašto će o tome hoće li neka škola ući u eksperimentalni program odlučiti isključivo ravnatelji, školski odbori i osnivači, dok se učitelje ne pita ništa? Odnos konja i jahača s početka teksta; zašto se borite mišljenja učitelja? Kako se ovakve promjene mogu provesti bez izjašnjavanja Učiteljskih i Radničkih vijeća? Netransparentni ste, gospodo, kukavice ste, a vjerojatno time i kršite zakon, ali kao što kaže Krleža - ubojice i varalice, to su Glembajevi. Zašto o cjelodnevnoj ne mogu javno govoriti učitelji? Zašto u medije bivaju pripu-

U otpor prosvjetara polažem male nade: učitelji su navikli biti otirači za noge, a navika se, naročito loših, teško riješiti, dok jednom dijelu roditelja paše da im netko čuva djecu i obavlja njihov posao. Daleko prije projekt će propasti, kao i svi dosad, zbog nedoraslosti prosvjetnih vlasti

šteni gotovo isključivo oni koji sipaju laude i hvale ovom suludom projektu? Novcem kupujete ravnatelje i škole da uđu u eksperimentalni program, baš kao što ste radili i sa Školom za život jer drugačije ne znate. Uostalom, koji je smisao eksperimentalne provedbe kad je već unaprijed odlučeno da se 2027. godine kreće u sve škole, bez obzira na uspjeh eksperimenta?

Sindikalna omerta

Povećavaju se obaveze učitelja, diže se norma, mijenjaju se zaduženja; jeste li primijetili neku reakciju sindikata? NSZSSH djeluje u sustavu srednjeg školstva pa mi je to razumljivo. Preporod je reagirao i postavio određena pitanja, iako sam stava da se nije smjela davati formalna ili neformalna podrška projektu bez suglasnosti članova, međutim, gdje je SHU? Gdje je najveći osnovnoškolski sindikat ove zemlje? Gdje im je tajnica koja se inače onako frenetično bori za interese članova; predsjednicu SHU-a je mudrije ne pripuštati pred kamere. Zar ne vidite kako posao rade sindikati u Francuskoj, u Grčkoj, u Pragu? Na ovo se reagira SAD, odmah, u startu, na prvu, a ne 2027.! Uopće, zamjetno je kako cjelodnevnu nastavu podržavaju mahom oni koji u školama ne rade i nisu u nastavnom procesu; oni koji bi je trebali provoditi mahom su protiv. Zašto se nismo pridružili liječnicima na nedavnom prosvjedu; i nama i njima zajedničko je to da je hrpa nedoraslih mediokriteta uništila zdravstveni, odnosno, obrazovni sustav.

Kako će stvar završiti?

Na ovo pitanje, nažalost, najlakše je dati odgovor; ovaj štetočinski projekt mogu zaustaviti samo dvije stvari - ili jedinstvo i zajednički otpor učitelja i roditelja ili enormna nesposobnost vladajućih. Iskreno ću vam reći da u otpor polažem male nade; učitelji su navikli biti otirači za noge, a navika se, naročito loših, teško riješiti, dok jednom dijelu roditelja paše da im netko čuva djecu i obavlja njihov posao. Daleko prije projekt će propasti, kao i svi dosad, zbog nedoraslosti prosvjetnih vlasti; ideja da će 2027. sve škole u ovoj zemlji biti spremne za cjelodnevnu nastavu otprilike je na razini braće Grimm. U suprotnom, dobit ćemo, prema riječima vladajućih, školu u kojoj svi dobivaju. Slažem se - želju da je čim prije napuste.

25. siječnja Zbog najavljenih otkaza Preporod uputio pismo podrške radnicima sindikatima koji djeluju u Čistoći i radnicima koji su stali u zaštitu otpuštenih kolega. Od zagrebačkih je vlasti zatraženo povlačenje sporne odluke o izvanrednim otkazima trojici radnika.

26. siječnja S konferencije za medije Preporod iz Splita upozorio na brojne probleme u realizaciji odluke Vlade o podjeli obroka osnovnoškolicima. Prekratak vremenski rok za pripremu škola, manjak kadrova, poteškoće koji nastaju pri dostavi obroka, nedostatna financijska sredstva - neki su od problema na koje je upozorio sindikat.

30. siječnja O problemima vezanim uz najavljenju provedbu nacionalnih ispita u osnovnim školama u Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje razgovarali predsjednik Sindikata i ravnatelj Centra Vinko Filipović. Ravnatelj Centra je predstavnik Preporoda upoznao s provođenjem ispita. Razgovaralo se i o vrednovanju rada ispitnih koordinatora i učitelja koji će nadzirati provedbu ispita.

2. veljače O kolektivnom pregovaranju i povećanju broja radnika „pokrivenih“ kolektivnim ugovorima razgovaralo se na sastanku u Savezu samostalnih sindikata. Sudionicima i sudionicima sastanka predočeno iskustvo Preporoda u ostvarivanju prava na sudjelovanje u kolektivnim pregovorima.

3. veljače Predstavnik Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama i Sindikata Preporod primili ministar Radovan Fuchs i njegovi suradnici. Povod sastanku bile su informacije sa sastanka koji je održan 17. siječnja u Agenciji za strukovno obrazovanje. Zaključeno je da će predstavnici sindikata biti uključeni u implementaciju promjena koje se od 2024/25. predviđaju novim kurikulumima zanimanja.

8. veljače Izborom Atilje Lukić za sindikalnog povjerenika i Ozane Vignjević za zamjenicu povjerenika konstituirana podružnica Preporoda u Tehničkoj školi i prirodoslovnoj gimnaziji Ruđera Boškovića. U Osječko-baranjskoj županiji Preporod djeluje u 18 osnovnoškolskih i 5 srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

10. veljače Kupovinom uredskog prostora u Splitu (Ulica Domovinskog rata 64) trajno riješen problem funkcioniranja Područnog ureda za južnu Hrvatsku. Glavno je vijeće odluku o kupovini uredskog prostora donijelo 2. travnja 2022. godine.

15. veljače Započeo postupak prebrojavanja članstva za utvrđivanje reprezentativnosti sindikalnih središnjica. Kako je Preporod je od prošle godine učlanjen u Savez samostalnih sindikata, prebrojavanje se provodi i među našim članstvom. Postupak će se provoditi do kraja ožujka.

17. veljače Predsjednik Sindikata sudjelovao na neformalnom sastanku s ministrom Radovanom Fuchsom i državnim tajnikom Stipom Mamićem. Predsjedniku Preporoda predočene najvažnije značajke koncepta Cjelodnevne škole. Predstavnicima prosvjetne vlasti dano je do znanja da će se stav Preporoda o predstojećim

promjenama znati nakon javnog predstavljanja „Eksperimentalnog programa osnovna škola kao cjelodnevna škola“. Osim o sadržaju predloženih promjena eventualna podrška će ovisiti i o prihvatanju primjedbi koje će sindikat uputiti na sadržaj Eksperimentalnog programa i uvjete natječaja.

24. veljače Održana 17. sjednica Glavnog vijeća. Na sjednici su prihvaćeni Godišnji izvještaj predsjednika, Izvještaj o financijskom poslovanju, Izvještaj o poslovanju Blagajne uzajamne pomoći i Izvještaj o dodijeljenoj financijskoj pomoći članovima. Odlučeno je i da će Preporod sudjelovati u istraživanju „Učestalost poremećaja glasa među učiteljima i nastavnicima“ koje provode Studij Logopedije Sveučilišta u Rijeci i Poliklinika SUVAG iz Zagreba.

6. ožujka U Oroslavju održan sastanak ŽV Krapinsko-zagorske županije. Potom održani sastanci: 8. ožujka ŽV Bjelovarsko-bilogorske županije u Bereku, 10. ožujka ŽV Splitsko-dalmatinske županije u Splitu, 11. ožujka ŽV Dubrovačko-neretvanske županije u Putnikovićima, 13. ožujka ŽV Međimurske županije u Pribislavcu, 15. ožujka ŽV Karlovačke županije u Karlovcu, 16. ožujka ŽV Primorsko-goranske županije u Brešci, 17. ožujka u ŽV Koprivničko-križevačke županije u Križevcima, 20. ožujka ŽV Varaždinske županije u Petrijancu, 21. ožujka ŽV Vukovarsko-srijemske županije u Vinkovcima, 22. ožujka ŽV Sisačko-moslavačke županije u Popovači, 25. ožujka ŽV osnovnih i srednjih škola Grada Zagreba te ŽV Zagrebačke županije u Zagrebu, 27. ožujka ŽV Ličko-senjske županije u Otočcu, 28. ožujka ŽV Istarske županije u Puli, 30. ožujka ŽV Osječko-baranjske županije u Osijeku i 31. ožujka ŽV Brodsko-posavske županije u Slavonskom Brodu. Na ovim su sastancima predočeni izvještaji sa 17. sjednice Glavnog vijeća. Također, predstavljene su i predstojeće promjene u strukovnim i osnovnim školama (Cjelodnevna škola).

8. ožujka U I. Tehničkoj školi Tesla u Zagrebu održan sastanak podružnice. Na sastanku sudjelovao i predsjednik sindikata. Povod sastanku su bile informacije o promjenama koje se u strukovnom obrazovanju najavljuju od školske godine 2023/24.

* Osnovana podružnica u Osnovnoj školi Budrovci. Za povjerenicu izabrana Kristina Milić, a za zamjenicu povjerenice Marija Kušić. Preporod u Osječko-baranjskoj županiji djeluje u 19 osnovnoškolskih i 5 srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

13. ožujka Priopćenjem Preporod reagirao na provođenje nacionalnih ispita u osnovnim školama. U priopćenju se, osim argumentiranog obrazloženja, zahtijeva od prosvjetne vlasti da se poslovi dežurstava na ispitima učiteljima dodatno plate. Plaćanje se zahtijeva i za obavljanje poslova ispitnih koordinatora.

16. ožujka U Osnovnoj školi Trnovitički Popovac osnovana podružnica našeg sindikata. za povjerenika izabran Ivan Starčević, a za zamjenicu povjerenika Gordana Mrgić Bećirspahić. U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji Preporod djeluje u 11 školskih ustanova, 9 osnovnoškolskih i 2 srednjoškolske. **ČESTITAMO!**

14. ožujka Pravnik i predsjednik Sindikata sudjelovali na sastanku podružnice u Osnovnoj školi Kustošija. Sastanak je vodio povjerenik Slaven Jurić. Na sastanku se razgovaralo o aktualnostima u sindikalnom radu. Najviše pažnje su privukle informacije o predstojećim promjenama u okviru projekta Cjelodnevna škola.

17. ožujka Predsjednik Sindikata sudjelovao u obilježavanju 30 godina od osnutka Matice hrvatskih sindikata.

skih sindikata. Matica je jedna od 3 reprezentativne sindikalne središnjice. Na svečanosti su uručena priznanja zaslužnim dužnosnicima.

20. ožujka U osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama započelo provođenje istraživanja o učestalosti poremećaja glasa među učiteljima i nastavnicima. Istraživanjem će biti obuhvaćeno 1104 ispitanika, iz svih županija, koji rade u razrednoj i predmetnoj nastavi te srednjim školama. Istraživanje završava 6. travnja.

* Osnovana podružnica Preporoda u Osnovnoj školi Fažana. Ana Čelap izabrana za sindikalnu povjerenicu, a za njenu zamjenicu Dalija Brnić. Nakon osnivanja podružnice u Fažani u istarskoj županiji sindikat djeluje u 9 osnovnoškolskih i 5 srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

23. ožujka Preporod se u priopćenju osvrnuo na potrebu uključivanja učitelja i svih radnika u postupak prijave za sudjelovanje u Eksperimentu Cjelodnevne škole. Ukoliko prijedlog sindikata ne bude prihvaćen, najavljeno je preispitivanje podrške promjenama.

* U OŠ Ivana Kukuljevića u Belišću održan sastanak na kojem su sudjelovali županijska povjerenica Jelena Knežević i predsjednik sindikata Željko Stipić. Sastanak je vodila povjerenica Lidija Lovrenčić Hosi. Najveće zanimanje sudionica i sudionika privuklo je predstavljanje najavljenih promjena u osnovnom školstvu.

29. ožujka Započeli, prvo za osnovno a potom i za srednje školstvo, kolektivni pregovori. Prvi su sastanci započeli međusobnim upoznavanjem pregovaračica i pregovarača, dogovorom o dinamici održavanja pregovaračkih sastanaka. Razgovaralo se i o najvažnijim aktualnostima u oba podstavu.

prenosimo iz tiska

Glas Slavonije, Radnički PORTAL, Večernji list, SLOBODNA DALMACIJA, školske novine, NOVI LIST, Jutarnji list, Glas Koncila

PETAK, 24. OŽUJKA 2023. 3 JUTARNJI LIST

O PRIJAVI NA POZIV MINISTARSTVA

«O prijavama za eksperimentalni program cjelodnevne škole trebaju odlučivati i učitelji»

ŽELJKO STIPIĆ PREDSEDNIK SINIDIKATA PREPOROD